

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen: Förskoleklass, skolbarnomsorg,
grund- samt högstadieskola
Läsår: 2015/2016

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Förskoleklass, skolbarnomsorg, grund- samt högstadieskola

Ansvariga för planen

Gunilla Persson, tf Rektor

Oskar Jönsson, kurator

Vår vision

Skolan rustar eleverna för framtiden. Samtliga elever och personal skall vara bärare av Nils Holgerssonskolans värdegrund om allas lika värde. I detta ingår inte bara kunskaper och färdigheter, utan även förståelse för och ett bestående avståndstagande från diskriminering, trakasserier och kränkningar. Allt arbete som bedrivs i den dagliga verksamheten skall genomsyras av ett förhållningssätt som generera en god grogrund för sunda värderingar hos våra elever. Vårt mål är att skapa ansvarstagande, delaktiga unga vuxna.

Planen gäller från

2015-08-01

Planen gäller till

2016-07-30

Läsår

2015/2016

Elevernas delaktighet

Klassråd hålls i varje klass en gång i månaden. Mentor ansvarar att klassrådet hålls. Valda frågor förs vidare till Elevrådet/Nisserrådet eller till rektor. Protokoll skickas till rektor. En tillfälle per vecka har eleverna planerad tid att ta upp frågor utanför undervisningen. Diskussionerna ska protokollföras och rektor ska delges dessa.

Mentorerna i åk 3 och åk 4 ansvarar för Nisserrådet (fsk - åk 4) samt Elevrådet (åk 5-9) informerar om skolans plan mot kränkande behandling och det förebyggande arbete som planerats, samt diskuterar elevernas synpunkter kring detta. Diskussion och framtagande av ordningsregler sker i början av läsåret i klasserna. Arbetet samordnas i Nisserrådet och Elevrådet. Vikten av att skolan har ordningsregler förtydligas. Eleverna får tydlig information om hur och till vem de ska vända sig om de blir utsatta för kränkningar, diskriminering eller trakasserier.

I fsk, år 1, 3 samt 7 ges en grundlig genomgång av skolans förhållningssätt gentemot diskriminering och kränkande behandling, elevråd/nisseråd samt andra beslutsvägar i anslutning till nytt läsår. (Även då större förändringar skett i gruppen är detta av största vikt).

Inför läsåret 2015/2016 kommer värdegrundsarbetet prioriteras extra då detta är en av Nils Holgerssonskolans prioriterade mål, varje arbetslag kommer upprätta en handlingsplan för att säkerställa detta mål.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Information kommuniceras kontinuerligt via vårdnadshavarnas representanter (styrelsen) samt genom skolans hemsida och blogg.

Personalens delaktighet

Personalen i arbetslaget arbetar gemensamt för att följa skolans förebyggande arbete mot kränkande behandling. Personalen är de som oftast upptäcker eller får kännedom om kränkande behandling som elever utsätts för och ansvarar för att föra detta vidare samt dokumentera och i valda fall utreda.

Förankring av planen

Planen är en kontinuerlig del i det förebyggande arbetet där systematiskt värdegrundsarbete är beskrivit och förankrat. Genom att på olika sätt knyta tillbaka undervisning och värdegrundsarbete till planen blir denna en naturlig del av vardagen i skolan för såväl elev som personal.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Rutiner för utvärdering, uppföljning och redogörelse av de planerade åtgärderna från föregående läsår:

Elevenkät lämnas ut under april på vårterminen. Rektor medverkar på Elevrådet för att utvärdera och följa upp enkätsvaren.

Elevrådet utvärderar och föreslår eventuella förändringar i planen i början av september.

Personalen utvärderar och föreslår eventuella förändringar som presenteras till EHT i slutet av september.

Vårdnadshavarnas representanter, styrelsen, utvärderar och föreslår eventuella förändringar i slutet av september.

Rektor sammanställer och analyserar elevenkätssvaren. Klart veckan efter skolårets slut. Rektor presenterar och analyserar resultaten från elevenkäten för styrelsen, höststämman och personalen på hösten.

Åtgärderna förs in i den nya planen mot kränkningar och mentorerna tar upp de beslutade åtgärderna på klassråden.

Planen mot kränkningar presenteras för alla på höststämman och på hemsidan. Alla anmälningar om kränkningar, diskriminering eller trakasserier dokumenteras och sammanställs i kontinuerligt under terminen. Rektor ansvarar. Rektor informerar personal och styrelse (huvudman) om åtgärder och arbetet med detta på en personalkonferens under oktober samt delger kontinuerligt styrelsen (huvudmannaskapet) kring antalet kränkingsutredningar som inletts.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Elever - Personal (i arbetslagen) - Styrelse (representanter för vårdnadshavare)

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Utvärderingen av föregående års plan visar att en revidering och förändring av Nisserådet behövdes strukturen förändrades och är idag förändrat till; elevråd, klassråd, matråd, elevskyddsombud samt extra tillkommet fotbollsråd. Efter förändringen ser vi en förbättring och ämnar fortsätta med denna uppdelning under kommande läsår.

Gruppstärkande och främjande insatser/teman/aktiviteter under föregående år är bland annat; fadderverksamhet, läsande klass, teknik, miljötema, arbetslivstema, slöjdprojekt, valborgsamling, baskevandringen, skräpplockardag, påsktema, jultema, danstema samt Nisselunken. De stora gemensamma teman uppelvs skapa en "VI"-känsla över hela skolan och kommer fortsatt premieras under nästkommande termin.

I år 6 har det varit ett stor mål att göra en extra insats kring jämställdhetsfrågor. Vi startade upp terminen med dessa frågor där vi bla. arbetat genom film och samtal med eleverna. I övrigt har killsnack och tjejsnack också genomsyrat året. Det har även varit fokus på samarbetsövningar som mål att stärka gruppen.

Årets plan ska utvärderas senast

2016-08-13

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Inom samma modell som tidigare beskrivits.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Gunilla Persson, tf Rektor, samt Oskar Jönsson, kurator.

Främjande insatser

Namn

Information om likabehandlingsplan

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Samtliga klasser skall ha en god insikt i vad likabehandlingsplanen är och hur man främjar ett gott klimat i klassen utan kränkningar. Eleverna ska ha kännedom om diskrimineringsgrunderna samt arbetet mot kränkande behandling.

Insats

Presentation och samtal i grupper kring olika typer av kränkningar och diskriminering.

Ansvarig

Oskar Jönsson, Kurator.

Datum när det ska vara klart

2016-06-30

Namn

Värdegrundsarbete som prioriterat mål

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Att stärka och främja elevers medvetenhet kring värdegrund och dess betydelse på individ-, grupp- och strukturell nivå.

Skolans övergripande uppdrag är att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Detta värdegrundsarbete syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde samt att utveckla en skolmiljö där alla barn och elever känner sig trygga och utvecklas.

Insats

Under året 2015/16 kommer samtliga arbetslag arbeta främjande och förebyggande för att synliggöra värdegrundsarbetet inom ramen för Nils Holgerssonskolan. Se bifogade handlingsplaner för respektive arbetslag för åldersadekvata insatser.

Ansvarig

Respektive arbetslag; mentor i klass

Datum när det ska vara klart

2016-06

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Trygga och otrygga platser.

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Hur eleverna har involverats i kartläggningen

Samtliga klasser kommer på adekvat nivå få möjlighet att uttrycka var på skolan (inom- och utomhusmiljö) som de känner sig trygga följt av otrygga.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Personal hjälper till att förtydliga samt genomföra nämnd kartläggning.

Resultat och analys

kommande.

Förebyggande åtgärder

Namn

Resultat av trygg och otrygga platser

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

För att få transparens i de platser där uppkomsten av diskriminering och kränkande behandling kan ske ämnar karläggningen ge viss insikt i var eleverna känner sig otrygga.

Åtgärd

kommande

Motivera åtgärd

Genom att få elevernas synsätt får vi ytterligare en dimension i de främjande arbetet för exempelvis rastvaktsplacering/planering och en tryggare skolgård.

Ansvarig

Kurator samt mentorer

Datum när det ska vara klart

2016-06-30

Namn

Handlingsplan

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Se separat handlingsplan för verkställande av respektive arbetslags insatser.

Åtgärd

Motivera åtgärd

Ansvarig

Respektive arbetslag; mentor

Datum när det ska vara klart

2016-06

Rutiner för akuta situationer

Policy

Det ska råda nolltolerans mot trakasserier och kränkande behandling i vår skola.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Rastvaktsschema för god uppsikt över alla platser där eleverna befinner sig på lektionsfri tid. Personalen på Nils Holgerssonskolan skall i det dagliga arbetet vara lyhörda och öppna för samtal med elever för att på daglig basis skapa ett tryggt klimat i skolan.

Personal som elever och föräldrar kan vända sig till

Mentorer, Kurator, Sjuksköterska, Rektor samt övrig personal skall vara lyhörda och uppsökande för att i valda fall utreda samt motverka kränkningar i det dagliga arbetet.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

I de fall där kränkningen anses ej av bagatelliserad art inleds en kränkingsutredning enligt mall av den personal som anses lämplig (rektor utser). Se även bilaga med fullständig arbetsgång!

-Rektor informeras

-Samtal med berörda samt vårdnadshavare informeras om inledd utredning.

- Förebyggande insatser implementeras och kommuniceras.
- Uppföljning.

All personal dokumenterar och kommunicerar händelser som ej anses vara i behov av utredning för att stärka elevers trygghet i den dagliga skolangången.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

I de fall där kränkningen anses ej av bagatelliserad art inleds en kränkingsutredning enligt mall.

- Rektor informeras och utreder
- Samtal med berörda samt vårdnadshavare informeras om inledd utredning.
- Förebyggande insatser implementeras och kommuniceras.- Uppföljning.

Rutiner för uppföljning

Kränkingsutredningar kommuniceras med styrelsen samt uppföljs ca 1 månad efter avslutad utredning.

Rutiner för dokumentation

I befintlig mall som finns tillgänglig på skolans datorer samt i pappersform i personalrummen. Se bilaga.

Ansvarsförhållande

Rektor informeras och utser ansvarig utredare som därefter sköter arbetsgången. Fullständig dokumentation lämnas i mall till rektor efter avslutat ärende.

Bilaga 1

Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder. Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna. Om exempelvis alla elever serveras samma mat, kan skolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan). Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel "kvinnliga", "homosexuella" eller "bosniska" egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad "blatte", "mongo", "fjolla", "hora", eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att en elev eller student känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder eller meddelande på sociala medier (till exempel Facebook).

Både skolpersonal och elever kan agera på ett sätt som kan upplevas som trakasserier eller kränkande behandling.

Exempel på händelser som kan vara det som i lagen benämns kränkande behandling

- Carl blir ofta kontaktad på nätet av elever på skolan. Där kallar de honom "pucko" och "tjockis". De har också lagt ut bilder av Carl på sociala medier. Bilderna har tagits i duschen efter gymnastiken.
- Lisa är stökig i klassrummet och vill inte lugna ner sig trots lärarens tillsägelse. Ett gräl som uppstår emellan dem slutar med att läraren ger Lisa en örfil.
- Oliver har slutat fråga om han får vara med och leka på rasterna. Han är hellre ensam än att behöva höra de andra säga att han inte får vara med. Skolans personal tror att Oliver är ensam för att han tycker om det. "Han är en ensamvarg", säger klassläraren. Oliver orkar inte förklara hur det egentligen ligger till.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier.

Det kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade. Det kan också handla om sexuell jargong. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

Repressalier

Personalen får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när en elev, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Diskrimineringsgrunder

Kön

Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering och trakasserier:

- Maria vill göra sin praktik på en målarfirma, men studie- och yrkesvägledaren avråder henne med argumentet "Det är för hårt arbete för en tjej". [diskriminering]
- Pedro blir retad av kompisarna på fritidshemmet för att han är den ende killen som valt att gå med i dansgruppen. [trakasserier på grund av kön]
- Några elever på skolan sprider ett rykte om Karin, att hon betar sig som en hora och hånlar med vem som helst. [sexuella trakasserier]

Könsidentitet eller könsuttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller könsuttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från "det normala".

Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning.

Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- Jorge blir förlöjligad och hånad av en grupp killar i skolan eftersom han sminkar sig med mascara och läppglans. [trakasserier]
- Kim, som identifierar sig som intergender, söker upp skolkuratoren på sitt gymnasium för att tala om problem i familjen. Skolkuratoren ifrågasätter Kims könsidentitet och istället för att få prata om sina problem hemma, måste Kim förklara och försvara vad intergender betyder och innebär. [diskriminering]
- Alex, som klär sig i kjol och klänning, blir utföst av de andra tjejerna från skolans tjejtoalett eftersom de tycker att Alex är för mycket kille för att få gå in där. [trakasserier]

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Alla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- En skola med många elever med annan etnisk tillhörighet än svensk ger förtur åt etniskt svenska barn vid antagning av nya elever för att inte få en alltför segregerad elevgrupp. [diskriminering]
- Thomas, som är svart, får många kommentarer från de andra eleverna om sitt hår och sin hudfärg. Många vill ta och känna på honom. Klassföreståndaren avfärdar honom med att "Ja, men du vet ju att du är annorlunda. Det är klart att de andra är nyfikna på dig. De menar ju inget illa". [trakasserier]
- Maria är bäst i klassen på svenska. Hon är aktiv på lektionerna och har alla rätt på proven. Läraren vill inte ge Maria MVG, då svenska inte är hennes modersmål. [diskriminering]

Religion eller annan trosuppfattning

Diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning. Enligt regeringens proposition (2002/03:65) bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringsskyddet. Andra etniska, politiska eller filosofiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- Vincent, vars familj är med i Pingstkyrkan, blir ofta retad för det av några klasskamrater. De säger det på skämt, men han tycker inte att det är roligt. [trakasserier]
- Läraren nekar Leila att bära huvudduk på SFI-undervisningen med motiveringen
- "Huvudduk är ett tecken på kvinnoförtryck". Det innebär att Leila utestängs från sin utbildning. [diskriminering]
- Rebecka är judinna. En dag har någon ristat ett hakkors på hennes skåp. [trakasserier]

Funktionsnedsättning

Med funktionsnedsättning menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

- På skolavslutningen ropade skolans rektor upp alla elever individuellt och tackade av var och en förutom särskoleklassen, som hon ropade upp som grupp. [diskriminering]

- Elenas pappa har en CP-skada. Hon blir arg och ledsen när andra elever i skolan ropar "Din pappa är jävla CP." [trakasserier]
- Patrik, som har ADHD, blir utkörd från klassrummet för att han inte kan sitta still. Han lämnar hela tiden sin plats. En dag klarar lärarvikarien inte av situationen utan skickar hem Patrik med orden "ADHD-barn borde inte få gå på högstadiet!" [diskriminering och trakasserier]

Sexuell läggning

Med sexuell läggning avses enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier som har samband med sexuell läggning:

- Några elever i skolan brukar vara elaka mot Johanna på många olika sätt. Oftast kallar de henne "äckliga lebb". [trakasserier]
- Det har gått bra i skolan för James tills hans två pappor kom på besök. Efter det har han svårt att få vara med i grupparbeten och ibland får han jobba ensam.
- James vill inte vända sig till sin lärare eftersom läraren ser att de andra fryser ut honom, men inte gör något. [trakasserier]
- På skolan ordnas en avslutningsbal. Elin och Anna, som är ett par, får inte dansa den första uppvisningsdansen tillsammans. [diskriminering]

Ålder

Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd.

Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i skolan.

Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen.

Exempel på händelser som kan vara trakasserier:

- Malte är ett år yngre än sina klasskamrater och blir ofta retad på grund av detta.

[trakasserier]

- Agnes pappa är mycket äldre än de andra papporna i hennes klass. Hon blir sårad när de andra klasskamraterna skämtar om det. Hon har sagt ifrån att hon blir ledsen, men de fortsätter i alla fall. [trakasserier]

Bilaga 3

Lathund för utredning

(enligt Skollagen 6 kap 10§)

Om kränkningen ej är av "bagatelliserad" art, inleds en kränkingsutredning.

1. Samtal med berörda elever, förslagsvis den vuxen som varit närmast händelsen, båda parter måste få säga sitt (den som upplever sig kränkt samt den som upplevts utsatt för kränkning).
- 1b.** Informera rektor, samt dokumentera i "*Utredning för upplevd kränkning*".
 1. Kontakta vårdnadshavare och informera om händelsen samt att en kränkingsutredning skall upprättas.
 2. Fortsätt dokumentera i "*Utredning för upplevd kränkning*".
 3. Återkoppla till föräldrar – dock ej nödvändigtvis åtgärder på individnivå.
 4. Implementera förebyggande åtgärder i arbetslaget!
 5. Uppföljning efter ca en månad med inblandade elever.

Nils Holgersson
SKOLAN

Utredning av upplevd kränkning

(Enligt Skollagen 6 kap 10§)

Skola:

Mentor:

Datum:

Klass:

Ansvarig utredare:

Ja

↑

Nej

↑ **Rektor informerad om anmälan och inledd utredning.**

Ansvarig och datum:

↑

↑ **Skall anmälan göras till andra myndigheter.**

Ansvarig och datum:

↑

↑ **Offentlighet- och sekretessbestämmelser har iakttagits.**

Ansvarig och datum:

Namn på elev som upplever kränkning: *(samt pers.nr. 6 siffror)*

Vårdnadshavare:

Namn på elev/elever som upplevts ha agerat kränkande: *(samt pers.nr. 6 siffror)*

Vårdnadshavare:

Anledning till utredning:

(hur upplevd kränkning kom personal till känna; tex via mail, samtal från VH)

Beskrivning av händelseförlopp/vad har inträffat:

(direkt återgivning samt datum, inga egna reflektioner)

Utredning/Analys av orsakerna till det inträffade:

(faktorer som kan ha påverkat, tex klimatet i klassen)

Åtgärder för att förhindra fortsatt kränkning:

-
-

•
Ärendet avslutas ↑

Datum:

Utredare:

Uppföljning: *(en månad senare)*

Stöd vid utredningssamtal/konfliktlösning

Dåtid

Berätta vad som hände?

Vilka var delaktiga?

Vad kände du?

Vad tänkte du?

Vad vill du ta ansvar för i det som hänt?

Hur har du blivit påverkad av händelsen?

Följdfrågor

Var någon annan med?

När hände det?

Var hände det?

Vad gjorde du?

Kan det vara på något annat sätt?

Hur kändes det innan?

Hur kände du dig under tiden?

Sekretessfrågor:

Är det okej att berätta din historia för de andra inblandade och dess vårdnadhavare?

Nutid

Har du några frågor till de andra inblandade?

Finns det något som du vill säga till de andra inblandade?

Vad är ditt förslag på lösning? Hur kan vi i personalen hjälpa dig dit?

Följdfrågor

Vad behöver du nu?

Hur gick det?

Hur vet du det?

Hur kändes det efteråt?

Efter

Uppföljningsfrågor

